

WAAROM LANDBOUWVERKEER NIET OP DE RONDWEG VAN WANSSUM ZAL WORDEN TOEGESTAAN.

Achtergrond

Het is een langgekoesterde droom van Wanssum om de drukke verkeersader door het centrum om het dorp heen te leiden. Als onderdeel van Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum wordt daarom een provinciale rondweg aangelegd.

De toekomstige beheerder, de Provincie Limburg, staat landbouwverkeer niet toe op de nieuw aan te leggen rondweg. Daarom zal het landbouwverkeer haar bestemming via het bestaande onderliggende wegennet en de aan te leggen parallelstructuur moeten bereiken.

De landbouwsector heeft desalniettemin aangegeven graag gebruik te willen maken van de toekomstige rondweg en de bewoners van Wanssum hebben uit oogpunt van verkeersveiligheid liever geen grote landbouwvoertuigen meer in het dorps hart. Ook vanuit het Ruimtelijk Kwaliteitskader dat voor de gebiedsontwikkeling is opgesteld is het toestaan van grootschalige landbouwmachines in een centrum met dorps karakter niet wenselijk. De Provincie Limburg heeft het projectbureau gevraagd om vanuit een breed perspectief advies uit te brengen over deze kwestie.

Hoe groot is het probleem voor de landbouwsector?

Omdat de percelen langs de rondweg niet vanaf de rondweg zullen worden ontsloten en het landbouwverkeer net als het andere verkeer alleen via de rotondes op de rondweg kan komen, zijn de routes naar de landbouwpercelen via de rondweg in nagenoeg alle gevallen langer dan via het onderliggend wegennet. In tegenstelling tot het reguliere autoverkeer kan landbouwverkeer de langere route via de rondweg nauwelijks compenseren met een hogere snelheid. Het is daarom niet aannemelijk dat het landbouwverkeer voor de rondweg kiest, als deze wel toegankelijk is; de verwachting is dat zelfs op de drukste dagen in het seizoen het aantal landbouwvoertuigen op de rondweg niet boven de 10 per dag zal uitkomen.

Hoe groot is het probleem voor het dorp?

In mei 2014 (het zaaiseizoen) is onderzoek verricht naar het landbouwverkeer op de N270 tussen Venray en Well. Hierbij is onder andere het aantal landbouwvoertuigen in Wanssum en op de Koninginnebrug gemeten. Op de doordeweekse dagen zijn toen in Wanssum tot 120 landbouwvoertuigen per dag waargenomen en op brug tot 90. Landbouwverkeer vormt zelfs in het drukke zaaiseizoen slechts een klein percentage van het totale verkeer.¹

Slechts 4 van de in totaal 210 landbouwvoertuigen zijn op het gehele traject waargenomen; er is dus geen sprake van doorgaand landbouwverkeer.

Vanwege de afname van het landbouwareaal als gevolg van Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum zal het aantal landbouwverkeersbewegingen de komende jaren verder afnemen.

Ook als het aantal landbouwvoertuigen in het dorp minder wordt, kan het gevoel van overlast of onveiligheid blijven bestaan. De algemene opvatting blijft dat landbouwvoertuigen niet thuis horen in het centrum van een dorp als Wanssum, te meer daar er straks voldoende wegverbindingen zijn die buiten het dorp om gaan. Bovendien blijft de

¹ Het landbouwverkeer is in één richting gemeten. Om een inschatting te krijgen van het totaal in beide richtingen, zijn die getallen in dit geval met twee vermenigvuldigd. NB: alleen het landbouwverkeer is gemeten, andere voertuigen zijn in het onderzoek niet meegenomen.

weg nu gedimensioneerd op grote voertuigen, terwijl het dorp graag verkeersremmende maatregelen en een verkeersluwe inrichting ziet.

Wat zegt het Ruimtelijk Kwaliteitskader?

In het Ruimtelijk Kwaliteitskader is veel aandacht besteed aan het centrum van Wanssum. De openbare ruimte rondom de dorps haven moet een hoge verblijfskwaliteit krijgen en een karakter dat aansluit bij de sfeer van de dorps haven, beekdal en dorp. De openbare ruimte moet derhalve ingericht worden als shared space, waarbij verkeer te gast (en dus ondergeschikt) is. Het toelaten van grote landbouwvoertuigen staat met die uitgangspunten op gespannen voet, omdat deze vanuit veiligheid vaak een andere inrichting en materialisering behoeven.

Is het überhaupt mogelijk om landbouwverkeer uit het centrum van Wanssum te weren?

De route door het dorp moet beschikbaar blijven voor landbouwverkeer vanwege bereikbaarheid van percelen. Het is dus niet mogelijk om het landbouwverkeer helemaal uit het dorp te weren. Omdat de route door het dorp in nagenoeg alle gevallen de kortste weg is en derhalve ook het meeste gebruikt zal worden, levert openstelling van de rondweg voor landbouwverkeer nauwelijks iets op voor de leefbaarheid van Wanssum.

Een verplichting tot omrijden via de rondweg, of vanwege een verbod in het centrum van Wanssum, zal leiden tot schadeclaims en is ook daarom geen optie.

Wat zijn de voor- en nadelen als landbouwverkeer toch wordt toegestaan op de rondweg?

Voordelen:

- meer routes voor landbouwverkeer (ook al zijn ze in vele gevallen langer)

Nadelen:

- investeringen: om te voldoen aan de ontwerprichtlijnen, moet de rondweg bij toestaan landbouwverkeer worden voorzien van een vijftal landbouwpasseerhavens. Daar komen nog extra jaarlijkse kosten bij voor beheer en onderhoud. Dat is een flinke investering als je er van uit gaat dat het aantal landbouwvoertuigen op de rondweg nooit meer dan 10 per dag zal zijn
Omdat landbouwverkeer in het centrum van Wanssum mogelijk moet blijven, kan de Brugstraat niet worden afgewaardeerd. Er vallen daarom geen bezuinigingen te verwachten om de investering in landbouwpasseerhavens te rechtvaardigen.
- aanpassen ontwerp rondweg: er gelden andere provinciale richtlijnen als landbouwvoertuigen over de rondweg mogen, hetgeen ook meer investeringen vraagt
- rondweg wordt verkeersonveilig door toestaan langzaam verkeer op 80km traject.

Conclusie: geen meerwaarde

Het toestaan van landbouwverkeer op de rondweg heeft geen probleemoplossende meerwaarde en de investeringen om dit mogelijk te maken zijn gezien voorgaande niet te rechtvaardigen. Projectbureau Ooijen-Wanssum adviseert daarom vast te houden aan het staande beleid en landbouwverkeer niet toe te laten op de rondweg.

Vervolg

In het Ruimtelijk Kwaliteitskader is veel aandacht besteed aan het Centrum van Wanssum. De openbare ruimte moet worden ingericht als shared space, waarbij verkeer te gast (en dus ondergeschikt) is. Volgens het Q-team dat zich bezig houdt met de ruimtelijke kwaliteit is het spanningsveld tussen shared space en landbouwverkeer niet onoplosbaar. Er zijn enkele voorbeelden van kerkdorpen waar dit goed is opgelost.

MTD Landschapsarchitecten heeft daarnaast een studie gedaan naar de inrichting van het gebied rondom de Brugstraat. De aannemer krijgt op basis van deze studie een goede impressie mee ten aanzien van een kwalitatieve inrichting die past bij een dorps karakter.

Momenteel wordt er een studie uitgevoerd naar snelheidsverhoging en kentekening van landbouwverkeer. Het ziet er naar uit dat er een nieuwe categorie verkeersdeelnemers bij gaat komen; mogelijk dat er in de toekomst bepaalde typen landbouwverkeer over de rondweg mogen.

Agrarische ondernemers kunnen altijd een verzoek voor voertuiggebonden ontheffing indienen bij de wegbeheerder. Of en onder welke voorwaarden deze kan worden verleend is aan de wegbeheerder.